

Tretia vlna migrácie

Mirjam Karoly

Migrácia prostredníctvom „náboru“ cudzincov | Odchod na západ - pád železnej opony | Žiadosti o politický azyl – migrácia od polovice deväťdesiatych rokov | Útek pred vojnou v bývalej Juhoslávii | Byť emigrantom v cudzej krajine

Po prvom príchode Rómov do Európy a vlny vysťahovalectva po zrušení otroctva v Rumunsku („Druhá vlna migrácie“, okolo roku 1850), sa tretia vlna migrácie Rómov z východnej do západnej Európy odohrala v druhej polovici 20. storočia. Túto „Tretiu vlnu migrácie“ musíme posudzovať v súvislosti s vonkajšími faktormi. Vojná, politické zmeny a z toho vyplývajúca ekonomická kríza prinútila mnohých ľudí opustiť svoje krajiny, v prípade Rómov musíme k týmto dôvodom ešte pridať rasizmus a diskrimináciu vo všetkých sférach každodenného života.

ÚVOD

Až dodnes je obraz „Cigána“ ovplyvnený romantickou predstavou „voľného“, „tuláckeho“ spôsobu života. Rómovia bývajú často považovaní za „mobilnú“ „ľahko migrujúcu“ populáciu, ale pravdou je, že drvivá väčšina dnešných Rómov žije usadeným spôsobom života. Preto migračné pohyby druhej polovice 20. storočia môžeme vo veľkej miere pripísať externým faktorom, ako boli vojna, politická a ekonomická nestabilita, rasizmus, diskriminácia alebo systematické porušovanie ľudských práv. Z takéhoto uhla pohľadu

sú Rómovia, rovnako ako ostatní migranti (alebo utečenci), ľudia, ktorí opustili svoju krajinu za účelom zlepšenia si životnej úrovne či už z krátkodobého alebo dlhodobého hľadiska alebo ľudia, ktorí potrebujú okamžitú ochranu alebo azyl. [II. 2, 3]

Ak hovoríme o počte Rómov, berieme do úvahy celoeurópsky odhad, pretože mnohí Rómovia sa pri sčítaní ľudu za Rómov neoznačujú. Navyše, je to národnosť, nie etnická príslušnosť migrantov, ktorá sa pri vstupe do cieľových krajín zanačuje. Preto môžeme počet rómskych migrantov a utečencov v západnej Európe iba odhadnúť. Niektoré

odhady hovoria o 200 000 až 280 000 Rómoch, ktorí odišli z východu na západ. Usídlili sa zväčša v susedných krajinách bývalého východného bloku, ako sú Nemecko, Rakúsko a Taliansko. V porovnaní s celkovým trendom pohybu obyvateľstva z východu na západ je počet takto vysťahovaných Rómov pomerne malý.

V niektorých západoeurópskych krajinách tvoria noví imigranti podstatnú časť celkovej rómskej populácie. Odhaduje sa napríklad, že asi 80 % rómskej populácie vo Švédsku pochádza z bývalej Juhoslávie, Fínska, Poľska, Česka, Slovenska a Maďarska.